

Circulaire 2023/C/83 over het begrip 'effectief actief' – aanvulling gelijkgestelde periodes van activiteit

a/ Werknemers en bedrijfsleiders / loontrekkers

Om van het gunstig fiscaal regime te kunnen genieten, moeten de werknemers of bedrijfsleiders gedurende de volledige referentieperiode tot bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd of tot aan de leeftijd waarop voldaan is aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving effectief nog een beroepsactiviteit hebben uitgeoefend.

Gelijkgestelde periodes

Bepaalde periodes van inactiviteit of van mindere activiteit kunnen evenwel met periodes van activiteit gelijkgesteld worden. Dit is in het bijzonder het geval:

- voor de periode waarin het overlevingspensioen is verkregen voor zover daarnaast nog een eigen activiteit wordt uitgeoefend (ten belope van de toegelaten beroepswerkzaamheid);
- voor de periode tijdens dewelke betrokkenen werkloosheidsuitkeringen met bedrijfstoeslag genieten voor zover zij aangepast beschikbaar zijn als bedoeld in art. 56, § 3, van het KB van 25.11.1991 houdende de werkloosheidsreglementering (BS 31.12.1991). Aangepaste beschikbaarheid houdt onder meer in dat men ingeschreven blijft als werkzoekende en meewerkt aan een aangepaste begeleiding door middel van een individueel actieplan.
- voor de periode van tewerkstelling in een 'deeltijdse' arbeidsregeling die minstens de helft van een voltijdse arbeidsregeling bedraagt;
- voor de periode tijdens dewelke betrokkenen werkloosheidsuitkeringen genieten en derhalve:
 - onvrijwillig werkloos zijn en dus geen passende opleiding of betrekking die wordt aangeboden, weigeren;
 - beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt;
 - actief meewerken aan begeleidings- of opleidingsacties die de VDAB of Actiris kan voorstellen;
 - zelf actief naar werk zoeken via het raadplegen van werkaanbiedingen, spontane sollicitaties, inschrijvingen bij interimkantoren, enz.;
- voor de periode tijdens dewelke oudere werklozen werkloosheidsuitkeringen genieten én aangepast beschikbaar zijn als bedoeld in art. 56, § 3, van het koninklijk besluit van 25.11.1991 houdende de werkloosheidsreglementering (BS 31.12.1991);
- voor de periode tijdens dewelke de tijdelijk werkloze recht heeft op uitkeringen tijdelijke werkloosheid;
- wanneer betrokkenen vóór de referentieperiode van 3 jaar hun voltijdse arbeidsprestaties of hun deeltijdse arbeidsregeling volledig schorsen in het kader van het voltijds tijdskrediet of andere loopbaanvermindering, maar gedurende de volledige referentieperiode van 3 jaar hun arbeidsprestaties terug volledig hervatten;
- wanneer betrokkenen ongeacht hun leeftijd, aanspraak hebben gemaakt op:
 - het recht op 1/5de loopbaanvermindering;
 - het recht op vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking;
 - een andere loopbaanvermindering tot maximum de helft van de voltijdse betrekking;
- voor de periode van ontslag met recht op werkloosheidsuitkeringen: deze wordt gelijkgesteld met de periode tijdens dewelke betrokkenen werkloosheidsuitkeringen genieten (zie hoger);
- voor de periode van ontslag als betrokkenen opzeggingsvergoedingen of ontslagcompensatievergoedingen genieten en bijgevolg geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen;
- voor de periode van wettelijk jaarlijks verlof of de wettelijk voorziene inhaalrust;
- voor de periode waarin de betrokkenen wettelijke ziekte- of invaliditeitsuitkeringen verkrijgen voor zover de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van ziekte (andere dan beroepsziekte) of ongeval (andere dan arbeidsongeval) én op voorwaarde dat betrokkene op het moment van de arbeidsongeschiktheid het statuut van werknemer had;
- voor de periode waarin de betrokkenen een vergoeding verkrijgen voor tijdelijke, algehele arbeidsongeschiktheid of een vergoeding voor blijvende ongeschiktheid wanneer de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een arbeidsongeval, of waarin de betrokkenen een vergoeding verkrijgen voor volledige tijdelijke of volledige blijvende arbeidsongeschiktheid wanneer de arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een beroepsziekte.
- voor de periode van verlof om dwingende redenen;
- voor de periode van onbetaald verlof beperkt tot 10 dagen per kalenderjaar;
- voor de periode van palliatief verlof;

- voor de periode van verlof voor bijstand of verzorging van een zwaar ziek gezins- of familielid;
- voor de periode van verlof voor mantelzorg;

Niet gelijkgestelde periodes

Volgende periodes worden niet beschouwd als periodes van effectieve activiteit:

- de periode vanaf wanneer het vervroegd pensioen is ingegaan vóór het bereiken van de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving, zelfs indien de pensioenrechten gedurende de volledige referentieperiode van 3 jaar worden geschorst om bijvoorbeeld als uitzendkracht terug aan de slag te gaan tot hun wettelijke pensioenleeftijd of tot de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving;
- de periode waarin het overlevingspensioen is verkregen en waarbij de eigen beroepsactiviteit volledig is stopgezet vóór het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd of van de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving;
- wanneer betrokkenen tijdens de referentieperiode van 3 jaar hun voltijdse arbeidsprestaties of hun deeltijdse arbeidsregeling volledig schorsen in het kader van het voltijds tijdskrediet of andere loopbaanvermindering;
- de periode tijdens dewelke een ontslagen werknemer die niet voldoet aan de voorwaarden om gebruik te kunnen maken van het stelsel van de werkloosheid met bedrijfstoelage (het vroegere 'voltijdse brugpensioen') een aanvullende of extra wettelijke werkloosheidsuitkering krijgt bovenop de wettelijke werkloosheidsuitkeringen (pseudo-brugpensioen, ook wel canada-dry genoemd).
- de periode tijdens dewelke betrokkenen werkloosheidsuitkeringen met bedrijfstoelage genieten en gedurende (een gedeelte van) die periode ambtshalve vrijgesteld zijn geweest van de verplichtingen verbonden aan de 56 Art. 1, 1ste streepje en art. 3 tot en met 5 van cao nr. 77bis van 19.12.2001 (BS 16.02.2002) beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt of vrijgesteld zijn geweest van de verplichtingen van aangepaste beschikbaarheid (met uitzondering van de tijdelijke vrijstelling van aangepaste beschikbaarheid als bedoeld in de art. 90 tot en met 97, KB 25.11.1991 houdende de werkloosheidsreglementering – BS 31.12.1991), zelfs indien vanaf de referentieperiode van 3 jaar die vrijstelling wordt opgeheven en zij vervolgens aangepast beschikbaar blijven tot aan hun wettelijke pensioenleeftijd of tot het bereiken van de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving.
- De periode waarin de oudere werkloze:
 - de (oude) maxi-vrijstelling voor oudere werklozen genoot,
 - vrijgesteld is geweest van de verplichtingen van aangepaste beschikbaarheid,
 - of uitgesloten is geweest van het recht op werkloosheidsuitkeringen.
- De periode van tewerkstelling in uitvoering van de flexi-job arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 3, 4°, van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, op voorwaarde dat deze daadwerkelijk zijn onderworpen aan de bijzondere bijdrage van 25 % bepaald in artikel 38, § 3sexdecies, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.
- De periode van tewerkstelling in een 'deeltijdse' arbeidsregeling die minder bedraagt dan de helft van een voltijdse betrekking.

b/ Zelfstandigen en bedrijfsleiders die het statuut van zelfstandige hebben

Een zelfstandige die:

- tot het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd of van de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving
- en minstens gedurende de drie onmiddellijk daaraan voorafgaande jaren, onafgebroken aangesloten was bij een sociaal verzekeringsfonds
- en tijdens die periode effectief en volledig de in het kader van het sociaal statuut van de zelfstandigen in hoofdberoep verplicht verschuldigde sociale bijdragen heeft betaald,

mag worden beschouwd als effectief actief gebleven tot aan de wettelijke pensioenleeftijd of de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving.

Het feit dat een zelfstandige een vrijstelling of een uitstel van betaling van sociale bijdragen heeft verkregen, verhindert op zich niet de toepassing van voormelde bepaling.

De sociale bijdragen die het voorwerp uitmaken van een vrijstelling zijn niet meer 'verplicht' verschuldigd. Uitgestelde sociale bijdragen zijn voor de periode waarop het uitstel betrekking heeft evenmin 'verplicht' verschuldigd. Het spreekt uiteraard voor zich dat de zelfstandige die deze bepaling wil inroepen voorts wel alle andere voorwaarden moet vervullen, zoals inzonderheid de betaling van de sociale bijdragen die wel 'verplicht' verschuldigd waren tijdens de referentieperiode (met inbegrip van de uitgestelde sociale bijdragen die tijdens de referentieperiode opeisbaar zijn geworden).

Gelijkgestelde periodes

De periode vóór de wettelijke pensioenleeftijd of de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving waarin de zelfstandige activiteit volledig werd stopgezet ingevolge arbeidsongeschiktheid en de arbeidsongeschiktheid is erkend door de adviserend geneesheer van het ziekenfonds waarbij de zelfstandige is aangesloten.

De periode waarin een zelfstandige zijn beroepsactiviteit tijdelijk, volledig of gedeeltelijk stopzet om zorg te dragen voor een ernstig ziek of palliatief familielid, en voor die periode een uitkering mantelzorg geniet.

Niet gelijkgestelde periodes

De periode vanaf wanneer het vervroegd pensioen is ingegaan vóór het bereiken van de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving, zelfs indien de pensioenrechten gedurende de volledige referentieperiode van 3 jaar worden geschorst om bijvoorbeeld als uitzendkracht terug aan de slag te gaan tot de wettelijke pensioenleeftijd of de leeftijd waarop is voldaan aan de voorwaarden voor een volledige loopbaan volgens de geldende pensioenwetgeving.